

[Про затвердження Методики проведення державної експертизи інвестиційних проектів та форми висновку за її \[...\]](#)

Мінекономрозвитку України; Наказ, Методика, Форма [...] від 13.03.2013 № 243

Картка   Файли   Історія   Зв'язки   Публікації   Текст для друку

Документ **z0437-13**, чинний, поточна редакція — **Прийняття** від **13.03.2013**

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

13.03.2013 № 243

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
18 березня 2013 р.
за № 437/22969

Про затвердження Методики проведення державної експертизи інвестиційних проектів та форми висновку за її результатами

Відповідно до [пункту 3 Порядку проведення державної експертизи інвестиційних проектів](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 червня 2011 року № 701, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити такі, що додаються:

[Методика проведення державної експертизи інвестиційних проектів;](#)

[форму висновку за результатами проведення державної експертизи інвестиційних проектів.](#)

2. Директору департаменту інвестиційно-інноваційної політики та розвитку державно-приватного партнерства Коваленку В.М. забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому законодавством порядку.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра економічного розвитку і торгівлі України Максюту А.А.

**Міністр економічного
розвитку і торгівлі України**

І.М. Прасолов

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
економічного розвитку
і торгівлі України
13.03.2013 № 243

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
18 березня 2013 р.
за № 437/22969

МЕТОДИКА

проведення державної експертизи інвестиційних проектів

I. Загальні положення

1.1. Відповідно до цієї Методики проводиться експертиза інвестиційних проектів, що реалізуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних підприємств, установ і організацій, а також за рахунок кредитів, наданих під державні гарантії (далі - державна експертиза).

1.2. Ця Методика застосовується при проведенні державної експертизи центральними органами виконавчої влади, які реалізують державну політику у сфері, якої стосується інвестиційний проект, або Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями в разі, коли інвестиційний проект стосується розвитку відповідного регіону (далі - органи, що проводять державну експертизу).

1.3. У цій Методиці терміни вживаються у значенні, наведеному в [Порядку проведення державної експертизи інвестиційних проектів](#), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 09 червня 2011 року № 701 (далі - Порядок).

II. Процедура (стадії) проведення державної експертизи

2.1. Проведення державної експертизи передбачає експертне дослідження, перевірку техніко-економічних розрахунків, аналіз і оцінку інвестиційного проекту та підготовку обґрунтованого висновку державної експертизи.

2.2. Процедура проведення державної експертизи складається з трьох стадій: підготовчої, основної та заключної.

2.3. На підготовчій стадії проведення державної експертизи здійснюється перевірка складу документації, яка подається до органу, що проводить державну експертизу, на відповідність вимогам [пункту 4 Порядку](#).

У разі коли інвестиційний проект не відповідає [Формі інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка](#), затвердженій наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [від 19 червня 2012 року № 724](#), зареєстрованій у Міністерстві юстиції України 02 серпня 2012 року за № 1310/21622 (далі - Форма), та/або документи подано не в повному обсязі згідно з [пунктом 4 Порядку](#), орган, що проводить експертизу, повертає їх замовнику протягом п'яти робочих днів від дати їх надходження до органу, що проводить державну експертизу.

2.4. Основна стадія проведення державної експертизи передбачає:

2.4.1. Отримання органом, що проводить державну експертизу, експертного висновку за результатами проведеної Міністерством економічного розвитку і торгівлі України оцінки економічної ефективності інвестиційного проекту відповідно до [Порядку та критеріїв оцінки економічної ефективності проектних \(інвестиційних\) пропозицій та інвестиційних проектів](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2012 року № 684.

2.4.2. Визначення актуальності інвестиційного проекту.

При визначенні актуальності інвестиційного проекту аналізується відповідність проекту:

стратегічним програмним документам держави;

пріоритетним напрямам структурної перебудови економіки;

напрямам, визначеним концепцією (програмою) розвитку відповідної галузі;

визначеним законодавством напрямам пріоритетного інвестування;

тенденціям розвитку ринку і попиту на товар (послуги), виробництво (надання) якого (яких) передбачається інвестиційним проектом.

Під час проведення такого аналізу розглядаються:

мета інвестиційного проекту та механізми її досягнення;

проблеми, які будуть розв'язані внаслідок реалізації інвестиційного проекту, та результати,

які планується досягти;

стан конкурентного середовища, ступінь задоволення попиту на продукцію (товари, послуги), виробництво (надання) якої (яких) передбачається інвестиційним проектом, ринки збуту.

Результатом проведеного аналізу є обґрунтоване узагальнене судження за одним з нижченаведених варіантів:

інвестиційний проект є актуальним;

інвестиційний проект є неактуальним.

2.4.3. Визначення соціальної спрямованості інвестиційного проекту.

При визначенні соціальної спрямованості інвестиційного проекту аналізується можливість розв'язання соціальних проблем та наявність позитивних соціальних ефектів, пов'язаних з реалізацією інвестиційного проекту.

Соціальні ефекти можуть виявлятися (і відповідно аналізуватися) в національному, галузевому та регіональному масштабах.

Позитивні соціальні ефекти від реалізації інвестиційного проекту можуть виявлятися в його потенційному впливі на:

оптимізацію мережі соціальної інфраструктури з урахуванням під час будівництва нових об'єктів (їх перепрофілювання) показника фактичного забезпечення об'єктами соціального призначення на одного мешканця відповідної адміністративно-територіальної одиниці порівняно із середньою в регіоні;

кількість збережених або новостворених робочих місць;

покращення умов роботи працівників;

зміну структури виробничого персоналу;

збільшення обсягів реалізації товарів (робіт, послуг);

підвищення рівня забезпечення населення житлом;

поліпшення культурно-побутових умов населення;

поліпшення стану здоров'я населення;

доступність для населення послуг на безоплатній основі;

економію вільного часу;

підвищення рівня і якості освіти та її доступності для населення;

підвищення творчого і професійного потенціалу населення, розширення можливостей духовного розвитку особистості;

збереження і розвиток науково-технічного потенціалу, упровадження інновацій.

У разі наявності позитивних соціальних ефектів та відсутності негативних соціальних наслідків проект вважається соціально спрямованим.

Результатом проведеного аналізу є обґрунтоване узагальнене судження за одним з нижченаведених варіантів:

інвестиційний проект є соціально спрямованим та в результаті його реалізації досягається позитивний соціальний ефект;

інвестиційний проект не є соціально спрямованим та/або в результаті його реалізації не досягається позитивний соціальний ефект.

2.4.4. Визначення ефективності використання бюджетних коштів.

Основним показником оцінки ефективності інвестиційних проектів, які передбачають державну підтримку, є бюджетний ефект (Б). Для року (t) здійснення проекту річний бюджетний ефект (Б_t) визначається як перевищення доходів відповідного бюджету (Д_t) над витратами (В_t) унаслідок реалізації проекту за такою формулою:

$$Б_t = Д_t - В_t.$$

Показники бюджетної ефективності розраховуються на підставі визначення потоку бюджетних коштів.

Бюджетний ефект (Б) за весь період реалізації проекту розраховується як сума дисконтованих річних бюджетних ефектів.

До надходжень для розрахунку бюджетної ефективності належать:

надходження від податків, зборів та інших обов'язкових платежів;

кошти від сплати за отримання ліцензій, проведення конкурсів і тендерів на розвідку, будівництво та експлуатацію об'єктів;

погашення кредитів, виданих з відповідного бюджету;

плата за надання кредиту та/або державної гарантії виконання зобов'язань юридичних осіб - резидентів;

дивіденди.

До видатків бюджетних коштів належить надання:

коштів для викупу державою акцій додаткових емісій або внесення додаткових вкладів до статутних капіталів господарських товариств, у яких державі належать корпоративні права;

компенсації сум відсоткових ставок за користування кредитом;

бюджетних коштів на безоплатній основі;

бюджетних дотацій, пов'язаних з проведенням певної цінової політики і забезпеченням дотримання певних соціальних пріоритетів.

Ефективність витрачання бюджетних коштів може аналізуватися для державного бюджету в цілому або бюджетів різних рівнів.

Результатом проведеного аналізу є обґрунтоване узагальнене судження за одним з нижченаведених варіантів:

використання бюджетних коштів є ефективним ($B > 0$);

використання бюджетних коштів є неефективним ($B < 0$).

Показники бюджетної ефективності інвестиційного проекту наводяться у висновку експертизи.

2.4.5. Визначення достовірності техніко-економічних розрахунків інвестиційного проекту.

Визначення достовірності техніко-економічних розрахунків здійснюється шляхом:

аналізу вихідних даних (припущень) у частині їх реалістичності;

перевірки правильності формул, арифметичних дій;

перевірки відповідності інтерпретування.

Результатом проведеного аналізу є обґрунтоване узагальнене судження за одним з нижченаведених варіантів:

техніко-економічні розрахунки є достовірними;

техніко-економічні розрахунки є недостовірними або потребують уточнення.

У разі виявлення недостовірності техніко-економічних розрахунків або необхідності їх уточнення у висновку експертизи надаються чітко сформульовані

зауваження та пропозиції щодо можливості їх усунення.

2.4.6. Визначення обґрунтованості обсягу і форми надання державної підтримки для реалізації інвестиційного проекту.

Обґрунтованість обсягу і форми надання державної підтримки для реалізації

інвестиційного проекту визначається шляхом:

порівняльного аналізу показників ефективності від реалізації інвестиційного проекту як за наявності державної підтримки, так і без неї;

аналізу можливості реалізації інвестиційного проекту при наданні іншої форми державної підтримки.

Обґрунтуванням неможливості реалізації інвестиційного проекту без державної підтримки може бути хоча б одна з таких підстав:

необхідність створення чи реконструкції в межах реалізації проекту об'єктів, які перебувають в державній або комунальній власності;

від'ємне значення чистого дисконтованого доходу проекту, розрахованого без урахування використання державної підтримки;

неможливість залучення позикових фінансових ресурсів з причини тривалого строку окупності проекту.

Результатом проведеного аналізу є обґрунтоване узагальнене судження за одним з нижченаведених варіантів:

обсяг і форма надання державної підтримки є обґрунтованими;

обсяг і форма надання державної підтримки є необґрунтованими або недостатньо обґрунтованими.

У разі необґрунтованості або недостатньої обґрунтованості обсягу і форми надання державної підтримки для реалізації інвестиційного проекту у висновку експертизи надаються чітко сформульовані зауваження та пропозиції щодо їх усунення.

2.4.7. Визначення наявності належного кадрового, матеріально-технічного забезпечення для реалізації інвестиційного проекту.

При визначенні наявності належного кадрового, матеріально-технічного забезпечення для

реалізації інвестиційного проекту враховуються:

технологічний або науково-технічний рівень інвестиційного проекту;

доступність технологій, необхідних для його реалізації;

наявність виробничих потужностей, необхідність їх модернізації, реконструкції чи створення;

доступність сировини та ресурсів, обладнання та устаткування, необхідних для реалізації інвестиційного проекту;

забезпеченість кваліфікованим персоналом;

можливість залучення консультантів, радників, експертів тощо.

Результатом проведеного аналізу є обґрунтоване узагальнене судження за одним з нижченаведених варіантів:

належне кадрове та матеріально-технічне забезпечення для реалізації інвестиційного проекту наявне;

кадрове та/або матеріально-технічне забезпечення для реалізації інвестиційного проекту не є достатнім.

У разі виявлення недостатності кадрового та/або матеріально-технічного забезпечення для реалізації інвестиційного проекту у висновку експертизи надається відповідне обґрунтування.

2.4.8. Визначення узгодженості екологічних, економічних і соціальних інтересів.

При визначенні екологічних інтересів аналізуються:

вплив реалізації інвестиційного проекту на навколишнє природне середовище;

наявність чи відсутність споруд, устаткування, пристроїв для очищення викидів і скидів або їх знешкодження;

супроводження інвестиційного проекту впровадженням ресурсозберігаючих технологій;

заходи з контролю та зменшення потенційно можливих негативних наслідків реалізації інвестиційного проекту на навколишнє природне середовище.

Для визначених законодавством видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, обов'язковим є здійснення державної екологічної експертизи, висновок якої додається замовником до інвестиційного проекту ([пункт 1.8 Форми](#)).

Узгодженість з економічними та соціальними інтересами визначається шляхом оцінки витрат на природоохоронні заходи, аналізу місця розташування забудови і наявності ризиків для населення при його створенні та/або функціонуванні тощо.

Результатом проведеного аналізу є обґрунтоване узагальнене судження за одним з нижченаведених варіантів:

екологічні, економічні та соціальні інтереси узгоджуються;

екологічні, економічні та соціальні інтереси не узгоджуються.

У разі виявлення неузгодженостей екологічних, економічних та соціальних інтересів у висновку експертизи викладається їх суть.

2.4.9. Визначення відповідності інвестиційного проекту вимогам законодавства.

Аналізується інвестиційний проект на відповідність актам законодавства у сферах інвестиційної, господарської, містобудівної діяльності, санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, екології, поводження з відходами, охорони праці, енергозбереження, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки тощо.

Результатом проведеного аналізу є обґрунтоване узагальнене судження за одним з нижченаведених варіантів:

інвестиційний проект відповідає вимогам законодавства і може бути реалізований;

інвестиційний проект не відповідає вимогам законодавства і не може бути реалізований.

У разі виявлення невідповідностей інвестиційного проекту вимогам законодавства, зокрема нормативам з питань санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, екології, охорони праці, енергозбереження, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки, у висновку експертизи викладається їх суть з посиланням на акти законодавства та відповідним обґрунтуванням.

2.5. Заключна стадія державної експертизи передбачає:

2.5.1. Узагальнення результатів експертних досліджень, підготовку висновку експертизи за встановленою формою.

2.5.2. Зведення підготовлених висновків державної експертизи до трьох можливих варіантів з урахуванням вимог [пункту 8 Порядку](#):

позитивний висновок експертизи, яким рекомендується реалізація інвестиційного проекту;

позитивний висновок експертизи, яким рекомендується реалізація інвестиційного проекту з урахуванням зауважень та пропозицій щодо необхідності

внесення до проекту змін, які не потребують істотного доопрацювання, не пов'язані з додатковими витратами і можуть бути враховані в робочому порядку;

негативний висновок експертизи, який містить чітко сформульовані та обґрунтовані зауваження, урахування яких потребує істотного доопрацювання інвестиційного проекту, або обґрунтування неможливості реалізації інвестиційного проекту.

**Директор департаменту
інвестиційно-інноваційної
політики та розвитку
державно-приватного
партнерства**

В.М. Коваленко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
економічного розвитку
і торгівлі України
13.03.2013 № 243

ВИСНОВОК
за результатами проведення державної експертизи інвестиційних
проектів

Директор департаменту
інвестиційно-інноваційної
політики та розвитку
державно-приватного
партнерства

В.М. Коваленко

 Знайти слова на сторінці:

* тільки українські (або рос.) літери, мінімальна довжина слова 3 символи...

Рекомендувати Твіт

© Верховна Рада України 1994-2015
програмно-технічна підтримка — Управління комп'ютеризованих систем
Інформаційна підтримка — Відділ баз даних нормативно-правової інформації